

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie

Wijziging Regeling beheer verpakkingen ivm statiegeld op blik

(Internetconsultatie van 18 maart tot en met 15 april 2021)

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een ministeriële regeling voor statiegeld op metalen drankverpakkingen (blikjes) voor. Blikjes komen vaak voor in het zwerfafval, en de ambitie is om dit terug te dringen. De staatssecretaris heeft besloten dat per 31 december 2022 statiegeld op blikjes wordt ingevoerd, zie de kamerbrief daarover. In de voorliggende Regeling wordt deze invoering nader uitgewerkt, onder andere door bepalingen over de informatie op de blikjes.

Doel van de Regeling

Op 31 december 2022 wordt statiegeld op blikjes ingevoerd. In de regeling wordt bepaald dat de minimale hoogte van het statiegeld 15 cent is, en dat op de blikjes het woord 'statiegeld' onuitwisbaar moet worden gedrukt. Het vermelden van 'statiegeld' zorgt voor duidelijkheid voor de consument.

Verwachte effecten van de regeling

Statiegeld wordt ingevoerd om de hoeveelheid blikjes in het zwerfafval terug te dringen. Doel van het statiegeld is om 90% van de blikjes gescheiden in te zamelen, daarvoor is een statiegeld van minimaal 15 eurocent nodig.

De reacties

Er kon worden gereageerd op deze regeling en de toelichting en in het bijzonder op de vastgelegde minimale hoogte van statiegeld en de aanduiding 'statiegeld' op de blikjes.

Er zijn in totaal 14 reacties ingediend, hiervan zijn er 13 openbaar. Indieners zijn:

- Particulieren;
- Brancheorganisaties (LTO Nederland, NMV).

1. Algemeen beeld van de reacties

De meeste indieners geven aan de invoering van statiegeld voor blik in principe te verwelkomen. Wel worden door veel indieners nog kanttekeningen geplaatst bij de randvoorwaarden van de invoering, met name de hoogte van het statiegeldbedrag. Tevens wordt er door een aantal indieners aandacht gevraagd voor andere milieukwesties waaraan aandacht zou moeten worden geschonken.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

Hieronder volgen de meest toonaangevende reacties in hoofdpijnen. De reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

Randvoorwaarden bij invoering

Hoogte van het statiegeldbedrag

- Het statiegeld zou veel hoger moeten worden, zeker gezien de inflatie.
- Blikjes met alcoholische inhoud zouden een hogere statiegeld waarde moeten krijgen omdat de kans groter is op zwerfafval.
- Er zit in het wetsvoorstel een prikkel bij producten en importeurs om het statiegeld te verhogen om zo zich meer winst toe te eigenen.

Overige opmerkingen

- De invoeringsdatum is weinig ambitieus.
- Tot nu toe kunnen consumenten alleen bij supermarkten statiegeld terug vragen. Ook gemeenten moeten voorzien in goede voorzieningen in de openbare ruimte voor dit soort afval.
- Voorkomen moet worden dat fabrikanten overschakelen naar andere, nog wel statiegeldvrije, verpakkingen.
- De prikkel om aluminium blikjes te retourneren wordt te veel bij de consument neergelegd.
- Bij het eenzijdig verhogen van het statiegeld door een producent dient een bestuurlijke toets te worden ingevoerd waarbij wordt gekeken in hoeverre de producenten en importeurs voldoende inspanning hebben geleverd om te bevorderen dat de blikjes weer worden ingeleverd.
- Gewezen wordt tevens op andere milieuproblematiek waaraan aandacht zou moeten worden besteed:
  - Plastic verpakkingen
  - Kartonnen bekertjes
  - Kleine plastic flesjes
  - Houtverbranding
  - Veeteelt
  - Landbouwgif
  - Uitstoot
  - Ontbossing om palmbomen te planten voor de palmolie
  - Overstappen op duurzame materialen.
  - Bewustmaken van de gevolgen van zwerfafval.

3. Reactie ministerie IenW op de inhoudelijke reacties

Het statiegeld op metalen drankverpakkingen wordt ingevoerd ter bestrijding van zwerfafval dat veroorzaakt wordt door deze verpakkingen. Dat betekent dat de prikkel om de metalen drankverpakkingen (blikjes) terug te brengen naar de innamepunten hoog genoeg moet zijn om invloed te hebben op het gedrag van de consument. Tegelijkertijd moet het een proportioneel bedrag zijn ten opzichte van de prijs van het product. Mede op basis van analyses van buitenlandse systemen is daarom gekozen voor een minimale hoogte van het statiegeldbedrag van €0,15. Het is niet zo dat blikjes van alcoholische drankjes vaker in het zwerfafval terugkomen, ook blikjes van frisdank en met name energiedrankjes komen veelvuldig voor. Statiegeld kent geen prikkel voor producenten om zich te verrijken: het statiegeld dat bij aankoop wordt betaald, moet ook bij inname worden uitgekeerd.

31 december 2022 is vastgesteld als datum waarop de statiegeldverplichting ingaat. Het opzetten van een fijnmazig en effectief statiegeldsysteem voor de ruim 2 miljard blikjes die jaarlijks op de markt komen is een majeure operatie, waarvoor afstemming en samenwerking tussen een groot aantal bedrijven uit verschillende sectoren nodig is. De gestelde termijn is realistisch en haalbaar, en nodig om te kunnen komen tot een goedwerkend operationeel systeem.

Producenten hebben de verplichting om 90% van de blikjes in te zamelen en daarvoor een fijnmazig statiegeldsysteem in te richten. Daarbij richten zij zich nadrukkelijk ook op inname op andere locaties dan supermarkten.

De verschuiving naar andere, statiegeldvrije verpakkingen, wordt gemonitord. De regelgeving voor statiegeld wordt in 2024 geëvalueerd.